

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1153/01
Zo dňa: 21.01.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 18
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR**

Obec Štefanov

Trnava apríl 2015

Zhrnutie:

Dlhová politika miest a obcí je aktuálna celospoločenská téma, súvisiaca s vývojom verejných financií v subjektoch územnej samosprávy. Na základe získaných poznatkov a skúseností z výkonu kontrol subjektov územnej samosprávy bola do Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015 zaradená kontrolná akcia s názvom – Dlhová politika vybraných miest a obcí SR. Kontrolná akcia nadväzuje na kontroly vykonané v roku 2013, kedy boli zistené významné nedostatky.

Účelom kontroly bolo preveriť, či skutočný dlh miest a obcí je totožný s deklarovaným a v primeranej miere poukázať aj na riziká súvisiace s účinnosťou zákona o rozpočtovej zodpovednosti od 01.01.2015 pre subjekty územnej samosprávy a s konsolidáciou verejných financií. Ďalej účelom kontroly bola kontrola spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí, správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

NKÚ SR vykonal v rámci predmetu kontroly v obci Štefanov analýzu rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie, preveril dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania, spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania ako aj dopad prijímania návratných zdrojov financovania.

Pri kontrole boli použité porovnávacie a analytické metódy. Zber a spracovanie informácií bolo zabezpečené základnými technikami finančnej kontroly, ku ktorým patrí štúdium dokladov a rozhovory s vedením obce.

V kontrolovanom subjekte boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

Obec nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pretože zmeny rozpočtu za rok 2014 neschválil príslušný orgán obce, záverečný účet obce za rok 2012 neobsahoval údaje o rozpočte rozpočtovej organizácie, v záverečnom účte nebol vyčíslený výsledok rozpočtového hospodárenia, obecné zastupiteľstvo za rok 2012 a 2013 nerozhodlo o použití prebytku, alebo vysporiadaní schodku a schválilo záverečný účet bez uvedenia výroku s akým ho uzatvára („celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“ alebo „celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami“).

Zákon o slobode informácií bol porušený nezverejnením dvoch zmlúv o poskytnutí návratných zdrojov financovania na webovom sídle obce ako aj nedodržaním ustanovenia o nepretržitom zverejňovaní zmluvy počas existencie záväzku najmenej však počas piatich rokov.

Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň opatrenie o rozpočtovej klasifikácii bolo porušené v roku 2013 nesprávnym zatriedením prijatého dlhodobého úveru zo ŠFRB v sume 28 384,41 eur, splátok istiny úverov ŠFRB vo výške 31 173,71 eur a úrokov z úverov ŠFRB v sume 11 321,02 eur na položku rozpočtovej klasifikácie.

Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že obec v roku 2012 nesprávne vykonala dokladovú inventúru účtov 461 Bankové úvery a 479 Ostatné dlhodobé záväzky, ďalej nebola dodržaná povinnosť účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, a to nesprávnym účtovaním úveru zo ŠFRB v roku 2012 vo výške 427 167,75 eur a nevytvorením analytických účtov podľa zostatkovej doby splatnosti úverov v rokoch 2012 a 2013.

Zákon o finančnej kontrole bol porušený tým, že kontrolovaný subjekt nevykonával predbežnú finančnú kontrolu pred prijatím úveru zo ŠFRB v sume 455 552,16 eur, v prípade výdavkových finančných operácií týkajúcich sa splácania istín úverov v sume 121 620,50 eur a úrokov v sume 46 517,02 eur. Predbežnú finančnú kontrolu vykonávala iba jedna osoba (starosta).

Nesprávnym vykázaním informácií vo finančných výkazoch boli porušené opatrenia Ministerstva financií slovenskej republiky, ktorými sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy.

Obec v súvislosti s prijatými návratnými zdrojmi financovania na plnenie svojich úloh dodržala pravidlo použitia návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Avšak uvedenie nesprávnych údajov o výške bankového úveru v roku 2012 vo finančnom výkaze FIN 1 – 07 malo negatívny vplyv na vyčíslenie celkového dlhu obce a na prekročenie 60 % podielu skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Vypočítaná hodnota na základe finančných výkazov predložených Ministerstvu financií SR prostredníctvom systému štátnej pokladnice bola 88,64 % a skutočnosť zistená kontrolou bola 25,98 %.

Ukazovateľ celkového dlhu obce a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka pre prijatie návratných zdrojov financovania mal v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia klesajúci trend, a to z 25,98 % na 18,85 %. Ukazovateľ ročných splátok návratných zdrojov financovania a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka zaznamenal tiež pokles, a to zo 7,08 % na 6,62 %.

Obec v súvislosti s prijatými návratnými zdrojmi financovania na plnenie svojich úloh podľa stavu k 31.12.2012, 31.12.2013 a 31.12.2014 dodržala pravidlo použitia návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého celková suma dlhu obce neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

- vypracovať nový interný predpis o finančnej kontrole vzhľadom na novely zákona o finančnej kontrole,
- venovať zvýšenú pozornosť obsahovej náplni jednotlivých finančných výkazov.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1153/01 z 21.01.2015 vykonali:

Ing. Božena Duchoňová, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Vladimíra Sládečková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR, ktorej účelom bola kontrola spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch a dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 29.01.2015 do 10.04.2015 v kontrolovanom subjekte:

**Obec Štefanov,
Štefanov 347, 906 45 Štefanov, IČO 00310077**

za kontrolované obdobie rokov 2012 – 2014 a súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo:

- 1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie
- 2 Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania
- 3 Spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania
- 4 Dopad prijímania návratných zdrojov financovania

Obec Štefanov (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec sa nachádza v Trnavskom samosprávnom kraji, okres Senica a k 31.12.2014 mala celkom 1 685 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie

1.1 Analýza výsledkov rozpočtového hospodárenia

Analýza rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012 – 2014 bola vykonaná na základe výsledkov uvedených v záverečnom účte obce a finančných výkazov o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1 – 04 (ďalej len „FIN 1 – 04“), resp. finančného výkazu o plnení rozpočtu a nerozpočtovaných pohyboch na účtoch verejnej správy FIN 1-12 (ďalej len „FIN 1-12“) a bol zhodnotený vývoj príjmov, výdavkov a dosiahnutých výsledkov hospodárenia.

Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012 - 2014

Tabuľka č. 1

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index	Index
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	2013/2012	2014/2013
Príjmy spolu	1 204 974,54	1 055 304,80	855 118,99	0,88	0,81
V tom: bežné príjmy	724 929,95	825 059,49	846 897,92	1,14	1,03
kapitálové príjmy	207,00	230 230,35	5 799,00	1112,22	0,03
príjmové finančné operácie	479 837,59	14,96	2 422,07	0,00	161,90
Výdavky spolu	1 188 886,64	1 045 804,80	849 387,09	0,88	0,81
V tom: bežné výdavky	600 540,10	690 226,92	751 748,84	1,15	1,09
kapitálové výdavky	527 029,78	312 221,87	53 848,57	0,59	0,17
výdavkové finančné operácie	61 316,76	43 356,01	43 789,68	0,71	1,01
Rozdiel príjmov spolu a výdavkov spolu (prebytok + / schodok-)	16 087,90	9 500,00	5 731,90	x	x
Bežný rozpočet (+, -)	124 389,85	134 832,57	95 149,08	x	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	-526 822,78	-81 991,52	-48 049,57	x	x
Finančné operácie (+, -)	418 520,83	-43 341,05	-41 367,61	x	x
Výsledok rozpočtového hospodárenia po vylúčení finančných operácií (prebytok + / schodok-)	-402 432,93	52 841,05	47 099,51	x	x

Zdroj: záverečný účet obce za rok 2012 a 2013, finančné výkazy obce a rozpočtovej organizácie
FIN 1 – 04, resp. FIN 1-12 za roky 2012 – 2014

Celkové príjmy obce mali v kontrolovanom období klesajúcu tendenciu, pričom najvýraznejší nárast príjmov obec zaznamenala v roku 2012, a to z dôvodu prijatia dlhodobého úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) na výstavbu nájomného bytového domu so 16 bytovými jednotkami v sume 427 167,75 eur. Bežné príjmy obce mali každoročne rastúcu tendenciu, kapitálové príjmy výrazný nárast zaznamenali v roku 2013 z dôvodu prijatia dotácie zo štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR“) na obstaranie nájomných bytov v sume 195 230,00 eur.

Výdavky spolu dosiahli najvýraznejší pokles v roku 2014, a to najmä z dôvodu poklesu kapitálových výdavkov (výstavba nájomného bytového domu bola ukončená v roku 2013). Obec v roku 2014 nerealizovala žiadne nové rozsiahle investície a kapitálové výdavky boli čerpané v sume 53 848,57 eur, a to na nákup dopravných prostriedkov (traktor a vlečka 11 314,99 eur), pozemkov k pripravovanej individuálnej bytovej výstavbe (8 837,84 eur) a splátku kanalizácie (24 000,00 eur). Pokles bežných výdavkov kopíroval pokles bežných príjmov.

Kontrolou rozpočtu na rok 2014 bolo zistené, že obec vykonala zmeny rozpočtu bez ich schválenia obecným zastupiteľstvom alebo starostom obce. Starosta obce bol oprávnený schváliť rozpočtové opatrenia, a to rozpočtový presun výdavkov v rámci schváleného rozpočtu obce do celkovej výšky 15 000,00 eur, pričom celková výška schválených výdavkov musela zostať nezmenená. Schválený rozpočet v príjmovej časti bol upravený (zvýšený) o celkovú sumu 23 110,41 eur a vo výdavkovej časti o sumu 31 859,39 eur.

Uvedeným konaním obec nekonala v súlade s § 14 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), podľa ktorých zmeny rozpočtu vrátane zmeny programov obce schvaľuje orgán obce podľa osobitných predpisov. Zároveň porušila § 11 ods. 4 písm. b) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého je obecnému zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať zmeny rozpočtu obce.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia (bez finančných operácií) v roku 2012 bol schodok, z dôvodu schodku kapitálového rozpočtu. V rokoch 2013 a 2014 bol dosiahnutý prebytok rozpočtu v dôsledku vyššie uvedených príjmov z dotácie zo ŠR a znížených kapitálových výdavkov v roku 2014.

Obecné zastupiteľstvo obce Štefanov (ďalej len „OZ“) v kontrolovanom období prerokovaním záverečného účtu schválilo celoročné hospodárenie obce, a to:

- za rok 2012, bez výhrad, uznesením č. 85/2013 zo zasadnutia OZ dňa 01.07.2013, pričom schodok rozpočtového hospodárenia bol vykrytý z prebytku bežného rozpočtu, z rezervného fondu obce a úveru zo ŠFRB,
- za rok 2013, bez uvedenia výroku, uznesením č. 144/2014 zo zasadnutia OZ dňa 25.06.2014, pričom upravený prebytok rozpočtového hospodárenia obce bol použitý na úhradu návratných zdrojov financovania v sume 43 341,05 eur. Obec v roku 2013 nevytvárala rezervný fond.

Za rok 2014 záverečný účet, v čase výkonu kontroly, obec nemala zostavený. Lehota na jeho prerokovanie plyní do 30.06.2015. Výsledok rozpočtového hospodárenia bez finančných operácií bol prebytok v sume 47 099,51 eur.

Kontrolou záverečného účtu obce za rok 2012 bolo zistené, že neobsahoval údaje o rozpočte a o plnení rozpočtu Základnej školy s materskou školou ako rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou zriadenou obcou, čím obec nekonala v súlade s § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého rozpočet rozpočtovej organizácie je súčasťou rozpočtu obce. Zároveň tým, že záverečný účet nebol zostavený správne, obec nekonala v súlade § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď po skončení rozpočtového roka je obec povinná údaje o rozpočtovom hospodárení spracovať do záverečného účtu obce.

Ďalej v záverečnom účte nebol vyčíslený výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2012, čím obec nepostupovala v súlade s § 2 písm. b) a c) v nadväznosti na § 16 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého o použití prebytku rozpočtu, alebo o spôsobe vysporiadania schodku rozpočtu podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) rozhoduje OZ pri prerokúvaní záverečného účtu obce.

OZ uznesením č. 85/2013 zo dňa 01.07.2013 schválilo záverečný účet obce Štefanov za rok 2012 a celoročné hospodárenie bez výhrad, ale nerozhodlo o výsledku rozpočtového hospodárenia, čím obec nekonala v súlade s § 16 ods. 8. zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zároveň obec nekonala v súlade s § 16 ods. 12 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, t. j. do 30.06. príslušného kalendárneho roka. Obec prerokovala záverečný účet 01.07.2013.

Kontrolou záverečného účtu za rok 2013 bolo zistené, že obec v roku 2013 hospodárila s prebytkom. Prebytok rozpočtu v sume 52 841,05 eur bol zistený podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) v nadväznosti na § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a bol upravený podľa osobitných predpisov o sumu 9 500,00 eur. Ďalej bolo zistené, že obec použila prebytok rozpočtu v sume 43 341,05 eur na úhradu návratných zdrojov financovania, čím postupovala v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania. Na základe uvedených skutočností obec nenavrhla tvorbu rezervného fondu za rok 2013.

OZ uznesením č. 144/2014 zo dňa 25.06.2014 schválilo záverečný účet obce Štefanov za rok 2013 bez uvedenia výroku s akým uzatvára prerokovanie záverečného účtu (jeden z týchto výrokov: „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“ alebo „celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami“), čo nebolo v súlade s § 16 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Ďalej OZ nerozhodlo pri prerokúvaní záverečného účtu obce o použití prebytku rozpočtu, čím obec nepostupovala v súlade s § 16 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Záverečný účet obce za rok 2012 a 2013 neobsahoval informácie o hodnotení plnenia programov obce, hospodárení príspevkových organizácií a podnikateľskej činnosti obce, čo nebolo v súlade s § 16 ods. 5 písm. d), f) a g) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

OZ v súlade s novelou § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorá nadobudla účinnosť 14.12.2013, schválilo uznesením č. 116/2013 z 11.12.2013 zostavenie a predkladanie rozpočtu bez programovej štruktúry, čo umožnil zákon obciam s počtom obyvateľov do 2000, t. j. v roku 2014 obec neuplatňovala programové rozpočtovanie.

Kontrolné zistenia boli významné z hľadiska dodržiavania pravidiel rozpočtového procesu (zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia) ako aj z hľadiska súhrnného spracovania údajov o rozpočtovom hospodárení obce do záverečného účtu obce, jeho obsahu a výsledku prerokovania v OZ, ale neovplyvnili výsledok rozpočtového hospodárenia.

1.2 Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce

Stav a vývoj dlhu obce za obdobie rokov 2012 – 2014 boli posúdené na základe kritérií zadlženosti obcí, stanovených zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ako aj dlhu vykázaného vo finančnom výkaze o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy FIN 6 – 04 (ďalej len „FIN 6 – 04“), resp. v rokoch 2013 a 2014 FIN 5 – 04 (ďalej len „FIN 5 – 04“), v roku 2012 finančného výkazu o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií FIN 7 - 04 (ďalej len „FIN 7 – 04“).

V zmysle § 2 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návratné zdroje financovania predstavujú prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou.

Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za kontrolované obdobie je uvedený v tabuľke č. 2.

Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za roky 2012 – 2014

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ	skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014		
Celkový dlh obce v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	174 366,33	165 966,75	170 430,75	0,95	1,03
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	47 553,42	60 699,89	59 884,22	x	x
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	671 269,00	757 036,20	904 123,97	1,13	1,19
Ukazovatele dlhu v %:					
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	25,98	21,92	18,85	x	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	7,08	8,02	6,62	x	x
Dlh obce spolu (FIN 6 – 04/ FIN 5 – 04)*	595 006,33	165 966,75	134 886,75	0,28	0,81
Počet obyvateľov k 31.12.	1 671	1 681	1 685	1,01	1,00
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur	356,08	98,73	80,05	x	x

*za rok 2012 FIN 6 – 04 a za roky 2013 a 2014 FIN 5 – 04

Zdroj:

FIN 1 – 04 za rok 2012, FIN 1 – 12 za roky 2013 a 2014; za rok 2012 FIN 6 – 04, za roky 2013 a 2014 FIN 5 – 04

Obec v kontrolovanom období mala jeden dlhodobý bankový úver, ktorý sa započítal do celkového dlhu obce. Úver obec čerpala v období rokov 2001 - 2011 vo výške 182 066,75 eur na investičné potreby obce. V roku 2012 začala obec bankový úver splácať.

Porovnaním údajov spracovaných podľa finančných výkazov predložených Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) prostredníctvom systému štátnej pokladnice za obdobie rokov 2012, 2013 a k 30.09.2014 možno konštatovať, že boli zhodné s finančnými výkazmi obce (FIN 1 – 04 resp. FIN 1 – 12, FIN 6 – 04 resp. FIN 5 – 04, FIN 7 – 04), ale vzhľadom na nedostatky kontrolovaného subjektu zistené pri vykazovaní údajov v uvedených finančných výkazoch, bola časť údajov nesprávna.

Išlo o nasledovné údaje:

Celkový dlh obce vypočítaný podľa § 17 ods. 7 a ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol v roku 2012 nižší, v porovnaní s FIN 6 – 04 o sumu 420 639,58 eur, t. j. o výšku nesplateného úveru zo ŠFRB prijatého v roku 2012 na výstavbu nájomného bytového domu. Skutočná výška dlhu v roku 2012 bola 174 366,75 eur. Úpravou celkovej výšky dlhu sa znížil aj pomer celkovej sumy dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, **a to z hodnoty 88,64 % na 25,98 %.**

V roku 2014 sa celkový dlh obce vypočítaný podľa § 17 ods. 7 a ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zvýšil, v porovnaní s FIN 5 – 04 o sumu 22 680,00 eur, a to z dôvodu nevykázania bežného bankového úveru vo FIN 5 – 04 kontrolovaným subjektom. Skutočná výška dlhu po započítaní bežného bankového úveru bola 157 566,75 eur. Úpravou celkovej výšky dlhu sa zvýšil aj pomer celkovej sumy dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, **a to z hodnoty 14,92 % na 17,43 %.**

Ďalej v roku 2014 došlo k zvýšeniu celkového dlhu obce pre výpočet splnenia podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania z dôvodu zmeny metodiky jeho výpočtu – započítanie dodávateľských investičných úverov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pretože kontrolovaný subjekt mal dlhodobé záväzky (kanalizácia, traktor) charakteru investičného dodávateľského úveru k 31.12.2014 v celkovej sume 12 864,00 eur. V dôsledku uvedeného index celkového dlhu obce medziročne vzrástol na 1,03. Úpravou celkovej výšky dlhu na sumu 170 430,75 eur sa zvýšil aj pomer celkovej sumy dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, **a to z hodnoty 17,43 % na 18,85 %.**

Splátky uvedených dlhodobých záväzkov v roku 2014 boli vo výške 34 368,00 eur, ale v roku 2014 sa nezaráтали do sumy splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a sumy splátok záväzkov z investičných dodávateľských úrokov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (účinnosť novely zákona až od 01.01.2017). Pomer celkových splátok dlhu a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, sa nezmenil (hodnota 6,62 %). Dlhodobé záväzky v sume 12 864,00 eur obec splatí v roku 2015.

V zmysle § 5 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako aj opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF SR č. MF/21513/2012-31“) boli do skutočne dosiahnutých bežných príjmov za rok 2013 započítané aj bežné príjmy vrátane nerozpočtovaných príjmov, uvedených v časti III. finančného výkazu FIN 1-12 v sume 79 064,48 eur.

Kontrolou bola preverená správnosť výpočtu sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane výnosov podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (Tabuľka č. 2). Porovnaním sumy splátok istín a úrokov z úverov obce s údajmi hlavnej knihy a finančných výkazov FIN 1 – 04 resp. FIN 1 – 12 za príslušný rok kontrolovaného obdobia boli zistené rozdiely. Výška splátky bankového úveru bola 700,00 eur za mesiac. Splátky úverov poskytnutých zo ŠFRB boli v sume 3 733,78 eur za mesiac a mesačná výška nájomného za obecné nájomné byty bola v sume 3 745,10 eur, t. j. príjem z nájmu pokrýval v plnej výške mesačnú splátku úveru.

Kontrolné zistenia správnosti triedenia príjmov a výdavkov a dodržania postupov účtovania sú uvedené v časti 3 protokolu o výsledku kontroly.

Obec v súvislosti s prijatými návratnými zdrojmi financovania na plnenie svojich úloh podľa stavu k 31.12.2012, 31.12.2013 a 31.12.2014 dodržala pravidlo použitia návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého celková suma dlhu obce neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Z dôvodu uvedenia nesprávnych údajov o výške bankového úveru kontrolovaným subjektom v roku 2012 vo finančnom výkaze FIN 1 – 07 bolo zistenie významné, nakoľko malo negatívny vplyv na vyčíslenie celkového dlhu obce a na prekročenie 60 % podielu skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (vypočítaná hodnota z finančného výkazu bola 88,64 %, skutočnosť zistená kontrolou 25,98 %).

2 Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri prijímaní návratných zdrojov financovania

Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania bolo preverené za rok 2012 u bankového úveru v sume 182 066,75 eur a úverov ŠFRB vo výške 973 879,49 eur (rok 2013 a 2014 podľa údajov v Tabuľke č.3).

Bankový úver obec čerpala na základe úverovej zmluvy uzatvorenej s bankou v roku 2001 s úverovým rámcom vo výške 82 984,80 eur (2 500 000,00 Sk), ktorý mohol byť čerpaný na účel financovania investičných potrieb obce (miestne komunikácie, prístavba kultúrneho domu, kanalizácia, chodníky a iné).

Na základe dodatku č. 7 z 02.01.2008 k predmetnej úverovej zmluve bol úver dočerpaný na sumu 182 066,75 eur. Bankový úver obec začala splácať v roku 2012 v súlade s podmienkami úverovej zmluvy a s dodatkom č. 8 zo dňa 06.02.2012.

V období rokov 2012 – 2014 obec neprijala žiadny bankový úver.

Na výstavbu nájomného bytového domu bol v roku 2012 a 2013 obci poskytnutý úver zo ŠFRB v sume 455 552,16 eur. Výstavbu bytového domu so 16 nájomnými bytmi schválilo OZ dňa 25.02.2011 uznesením č. 13/2011.

Podľa účtovnej evidencie ako aj uzatvorených zmluvných vzťahov obec v kontrolovanom období evidovala nasledovný stav návratných zdrojov financovania:

Prehľad o stave a vývoji návratných zdrojov financovania za obdobie 2012 – 2014

Tabuľka č. 3

Číslo úverovej zmluvy	Dátum podpisu	Účel úveru	Splatnosť úveru, Rok	Schválená výška úveru v eur	Zostatok v eur		
					31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
14/011/01 bankový	13.08.2001	investičný	r. 2021	182 066,75	174 366,75	165 966,75	157 566,75
205/1263/2005 ŠFRB	31.05.2005	bytové domy 24 bj	r. 2035	705 304,38	553 239,91	530 099,95	507 928,64
205/212/2012 ŠFRB	16.05.2012	bytový dom 16 bj	r. 2042	455 552,16	420 639,58	435 872,10	422 653,73
Spolu				1 342 923,29	1 148 246,24	1 131 938,80	1 088 149,12

Zdroj: úverové zmluvy, hlavná kniha, súvaha, výpisy z bankových účtov

Kontrolou bolo zistené, že záverečný účet obce na rok 2012 a rok 2013 obsahoval prehľad o stave a vývoji dlhu v súlade s § 16 ods. 5 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Údaje boli zhodné s údajmi v účtovnej závierke.

Preverením bankového úveru a úverov zo ŠFRB, splácaných a prijatých v rokoch 2012 – 2014 celkom v sume 1 342 923,29 eur, bolo zistené, že:

- obec splnila podmienky pre ich prijatie v zmysle § 17 písm. 6 ods. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pričom dodržanie podmienok bolo pred prijatím úveru v sume 455 552,16 eur zo ŠFRB preverené hlavným kontrolárom obce,
- boli prijaté a použité v zmysle § 17 ods. 2 vyššie uvedeného zákona na financovanie kapitálových výdavkov.

Ďalej bolo preverené povinné zverejňovanie zmlúv o poskytnutí návratných zdrojov financovania, vrátane dlhodobých záväzkov charakteru investičného úveru.

Kontrolou bolo zistené, že dodatok č. 8 k zmluve o bankovom úveru a jedna kúpna zmluva v roku 2012 neboli zverejnené. Zmluva o úvere zo ŠFRB a tri kúpne zmluvy neboli nepretržite zverejnené na webovom sídle obce v časti Povinne zverejňované údaje/Zmluvy.

Uvedeným konaním obec nepostupovala súlade s § 5a ods. 1 a ods. 14 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), podľa ktorých povinne zverejňovanou zmluvou je zmluva, ktorá sa týka používania finančných prostriedkov a majetku obce; povinne zverejňovaná zmluva sa zverejňuje nepretržite počas existencie záväzku vzniknutého z povinne zverejňovanej zmluvy, najmenej však počas piatich rokov od nadobudnutia účinnosti podľa § 47a Občianskeho zákonníka. Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia.

Kontrolné zistenie v prípade nezverejnenia zmluvy a dodatku k zmluve bolo významné z hľadiska ich účinnosti.

V kontrolovanom období obec neprevzala záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby v zmysle § 17 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Použitím návratných zdrojov financovania obec zabezpečila výkon samosprávy v oblasti verejnoprospešných služieb, odvádzania odpadových vôd, starostlivosti o miestne komunikácie a verejné priestranstvá, vytvorila nové vhodné podmienky na bývanie v obci.

3 Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

3.1 Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov a správnosti účtovných operácií

Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, bolo vykonané z hľadiska úplnosti, vlastníctva, ocenenia a zverejnenia.

Obec podľa účtovného výkazu Súvaha Úč ROPO SFVO 1-01 (ďalej len „súvaha“) vykázala v kontrolovanom období nasledovné zostatky účtov:

Prehľad o stave vybraných účtov pasív za obdobie 2012 – 2014

Tabuľka č. 4

Pasíva	číslo riadku	Skutočnosť v eur		
		31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Bankové úvery a výpomoci	173	595 006,33	165 966,75	157 566,75
z toho:				
Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	595 006,33	165 966,75	134 886,75
Bežné bankové úvery (461AÚ, 221AÚ, 231, 232)	175	0,00	0,00	22 680,00
Ostatné dlhodobé záväzky (479)	141	682 786,75	1 050 615,49	945 323,05
Ostatné záväzky (325, 479AU)	155	0,00	0,00	35 534,76

Preverením spoľahlivosti uvedených účtov bolo zistené, že boli úplné, pretože v účtovných záznamoch boli zaevidované všetky špecifické položky týkajúce sa návratných zdrojov financovania, ktoré ku dňu zostavenia súvahy existovali a boli ocenené v správnej výške.

Výsledky preverenia správnosti ich vykazovania, zaradenia a popísania vo finančných výkazoch sú uvedené v časti 3.2 protokolu o výsledku kontroly.

Preverením správnosti a zákonnosti účtovných operácií, týkajúcich sa prijatých návratných zdrojov financovania celkom v sume 1 148 246, 24 eur a úhrad úrokov a splátok celkom v sume 168 137,53 eur boli zistené nedostatky v nasledovných oblastiach:

a) Správnosť triedenie príjmov a výdavkov

Kontrolovaný subjekt za účelom výstavby nájomného bytového domu uzatvoril 16.05.2012 so ŠFRB zmluvu číslo 205/212/2012 o poskytnutí podpory vo forme úveru vo výške 455 552,16 eur. V roku 2012 obec čerpala úver vo výške 427 167,75 eur a príjem prostriedkov do rozpočtu zatriedila v rámci finančných operácií správne na podpoložku 514 002 Ostatné úvery dlhodobé. Výstavba nájomného bytového domu pokračovala v roku 2013.

Úver na predmetné dielo v roku 2013 bol čerpaný zo ŠFRB úhradou dvoch faktúr, a to za mesiac január v sume 15 218,98 eur (faktúra č. 1013340002) a za mesiac február v sume 13 165,43 eur (faktúra č. 1013340006). Kontrolou uvedených faktúr bolo zistené, že kontrolovaný subjekt príjem prostriedkov do rozpočtu obce v sume 28 384,41 eur zatriedil nesprávne v rámci kapitálových príjmov a na podpoložku 322 001 Transfery zo štátneho rozpočtu. Správne mal úver zatriediť na podpoložku 514 002 Ostatné úvery dlhodobé do príjmových finančných operácií, tak ako v roku 2012.

Ďalej boli preverené ročné splátky návratných zdrojov financovania (100 % testovanie) za roky 2012 – 2014, vrátane úhrady výnosov. Kontrolou bolo zistené, že obec v roku 2012 splatila istinu z úverov vo výške 34 474,82 eur.

Splátky istiny z jedného bankového úveru a dvoch úverov ŠFRB zatriedila na podpoložku 821005 Splácanie istiny z bankových úverov dlhodobých, čo v prípade úverov zo ŠFRB vo výške 26 774,82 eur nebolo správne. Splátka istiny z úverov ŠFRB mala byť zatriedená na podpoložku 821007 Splácanie istiny z ostatných úverov.

Obdobne v roku 2013 bola nesprávne zatriedená splátka istiny z úveru ŠFRB vo výške 4 398,89 eur na podpoložku 821005 (správne podpoložka 821007).

Pri úhrade výnosov, t. j. úrokov z úverov bolo zistené, že obec nesprávne zatriedila v roku 2012 výdavky v sume 1 804,11 eur na podpoložku 651 002 Splácanie úrokov bankám, správne malo byť na podpoložku 821 007 Splácanie istiny z ostatných úverov.

Kontrolovaný subjekt dokladom č. OP/0014 z 30.12.2012 v sume 6 000,00 eur mylne stornoval podpoložku 651 002 Splácanie úrokov bankám, čo malo za následok celkové a nesprávne vykázanie výšky úrokov vo finančnom výkaze FIN 1 – 04.

Ďalej bolo zistené, že obec v priebehu celého kontrolovaného obdobia nesprávne triedila výdavky na splátky úrokov, a to na podpoložku 651 002 Splácanie úrokov bankám. Výdavky na zaplatené úroky z úverov ŠFRB v celkovej sume 11 321,02 eur (rok 2013 a 2014) mali byť zatriedené na podpoložku 651003 Splácanie úrokov subjektom verejnej správy.

Nesprávnym triedením prijatého dlhodobého úveru zo ŠFRB v sume 28 384,41 eur na podpoložku 322 001 Transfery zo štátneho rozpočtu, splátky istiny úverov zo ŠFRB v sume 31 173,71 eur na podpoložku 821005 Splácanie istiny z bankových úverov dlhodobých, splátky úrokov na podpoložku 651002 Splácanie úrokov bankám v sume 1 804,11 eur, mylne stornovanou podpoložkou 651 002 Splácanie úrokov bankám v sume 6 000,00 eur a nesprávnym triedením úrokov z úverov ŠFRB v sume 11 321,02 eur kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Zároveň nepostupoval v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien.

b) Dodržanie postupov účtovania

Kontrolou dodržiavania postupov účtovania boli preverené údaje prijatej výšky návratných zdrojov financovania, ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov za roky 2012 - 2014, t. j. 100 % testovanie splátok úverov a splácanie úrokov, a to porovnaním údajov vykázaných vo finančnom výkaze FIN 1 – 04 a účtovného výkazu Úč ROPO SFOV 2- 01 Výkaz ziskov a strát (ďalej len „výkaz ziskov a strát“), súvahy, hlavnej knihy, denníka účtovných dokladov k 31.12. príslušného kalendárneho roka, úverových zmlúv, bankových výpisov.

Kontrolou hlavnej knihy, súvahy a FIN 1 – 04 bolo zistené, že úver zo ŠFRB prijatý v roku 2012 vo výške 427 167,75 eur bol zaúčtovaný na účet 461 Dlhodobé bankové úvery, správne malo byť na účte 479 Ostatné dlhodobé záväzky.

Uvedeným konaním obec nekonala v súlade s § 7 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), podľa ktorého účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky. Zároveň obec nepostupovala v súlade s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 55 ods. 1 a ods. 11 opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnovy pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „postupy účtovania“), keď na účte ostajúcich dlhodobých záväzkov sa účtujú úvery poskytnuté podľa osobitného predpisu, t. j. zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov.

Kontrolou výkazu ziskov a strát a FIN 1 – 04 za rok 2012 bol zistený stav na účte 562 Úroky v sume 18 151,44 eur a vo FIN 1 – 04 na podpoložke 651 002 Splácanie úrokov bankám v sume 13 078,60 eur. 100 % testovaním splátok úrokov z úverov, správnosti ich účtovania a zatriedenia výdavkov bolo zistené, že správna výška úrokov z bankových úverov za rok 2012 mala byť v sume 17 739,83 eur. Ďalej bolo zistené, že obec náklady vo výške 1 810,33 eur zaúčtovala nesprávne na účet 562 Úroky, správne mala byť zaúčtovaná splátka istiny na účet 479 Ostatné dlhodobé záväzky v sume 1 804,11 eur a bankové poplatky na účet 568 Ostatné finančné náklady v sume 6,22 eur.

Splátky úrokov vo výške 933,38 eur (dve splátky úveru ŠFRB 24 bytových jednotiek) boli nesprávne zaúčtované na účet 568 Ostatné finančné náklady.

Obdobne v roku 2013 bolo zistené, že obec jednu splátku úrokov z úveru ŠFRB vo výške 459,92 eur (11.01.2013) nesprávne zaúčtovala na účet 568 Ostatné finančné náklady, správne malo byť na účet 562 Úroky.

Ďalej nesprávne zaúčtovala dva bankové poplatky vo výške 8,95 eur na účet 562 Úroky, správne malo byť na účet 568 Ostatné finančné náklady. Vo výkaze ziskov a strát za rok 2013 boli úroky na účte 562 vykázané vo výške 16 892,91 eur a správne mali byť vo výške 17 343,88 eur.

Tým, že obec nesprávne zaúčtovala splátku istiny z úveru vo výške 1 804,11 eur, úroky vo výške 1 393,30 eur a bankové poplatky vo výške 15,17 eur nepostupovala v súlade s § 7 ods. 1 a ods. 2 zákona o účtovníctve. Zároveň nebol dodržaný § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 63 postupov účtovania.

c) Inventarizácia záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania

NKÚ SR preveril v rámci riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 správnosť inventarizácie záväzkov týkajúcich sa návratných zdrojov financovania.

Kontrolou inventúrnych súpisov v roku 2012 bolo zistené, že vykonaná dokladová inventúra účtu 461 Bankové úvery a účtu 479 Ostatné dlhodobé záväzky nebola vykonaná správne, a to z dôvodu, že účtovná jednotka inventúrou nezistila správnu výšku bankových úverov. Na účte 461 Bankové úvery mala obec vedený aj úver prijatý zo ŠFRB v sume 427 167,75 eur (správne malo byť na účte 479).

Uvedeným konaním obec nekonala v súlade s § 30 ods. 1 zákona o účtovníctve, keď pri záväzkoch, rozdiel majetku a záväzkov a pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou. Základ dokladovej inventúry spočíva v tom, že sa overuje alebo preukazuje stav (zostatok) príslušného účtu majetku alebo záväzkov v účtovníctve pomocou rôznych písomností (účtovných dokladov, zmlúv, listín a pod.), ktoré ho tvoria.

Celkový stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov sa uvedeným kontrolným zistením nezmenil.

d) Predbežná finančná kontrola

Pravidlá vykonávania finančnej kontroly upravoval Vnútorý predpis o finančnej kontrole č. 1, ktorý bol účinný od 01.12.2004. Predpis určoval v čl. 2, že predbežnou finančnou kontrolou (ďalej len „PFK“) príslušný zamestnanec overuje každú pripravovanú finančnú operáciu, PFK vykonávajú vedúci zamestnanci a zamestnanci podľa prílohy (starosta, ekonóm – rozpočet a verejné obstarávanie, samostatný odborný referent – správa majetku).

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nevykonával PFK pred prijatím úveru zo ŠFRB v sume 455 552,16 eur a v prípade výdavkových finančných operácií týkajúcich sa splácania istín úverov v sume 121 620,50 eur a úrokov v sume 46 517,03 eur, čo nebolo v súlade s § 6 ods. 1 a § 9 ods. 2 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

NKÚ SR preveril vykonávanie PFK faktúr súvisiacich s návratnými zdrojmi financovania a bežných dodávateľských faktúr a zistil, že PFK vykonávala iba jedna osoba (starosta), čo nebolo v súlade s § 9 ods. 2 zákona o finančnej kontrole, podľa ktorého PFK vykonáva vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie alebo jej časti. PFK vykonávaná v mesiaci január a február za rok 2013 a 2014 bola vykonaná ako PFK, ktorá je v súlade so schváleným rozpočtom obce na rok 2014, pritom obec bola v rozpočtovom provizóriu.

Ďalej NKÚ SR odporúča vypracovať nový interný predpis o finančnej kontrole vzhľadom na novely zákona o finančnej kontrole.

V kontrolovanom období obec v súvislosti s finančnými transakciami, týkajúcimi sa návratných zdrojov financovania, nevykonala priebežnú finančnú kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole. V uvedenej oblasti nebola vykonaná ani následná finančná kontrola hlavným kontrolórom obce resp. iným externým kontrolným orgánom.

3.2 Preverenie správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch

Kontrolovaný subjekt mal vyhotovenú účtovnú závierku za roky 2012 - 2014 v zmysle § 17 zákona o účtovníctve. V poznámkach boli uvedené údaje aj o bankových úveroch a úveroch ŠFRB v zmysle § 18 ods. 5 zákona o účtovníctve.

Obec v kontrolovanom období predložila riadnu účtovnú závierku daňovému úradu v stanovených termínoch a spôsobom v zmysle opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF SR č. MF/25755/2007-31“).

Kontrolovaný subjekt za roky 2012 a 2013 mal overenú účtovnú závierku a výročnú správu audítorm v zmysle zákona o účtovníctve a zákona o obecnom zriadení. Za rok 2014 nemala obec v čase výkonu kontroly výročnú správu vypracovanú (termín ešte neuplynul).

NKÚ SR preveril, či stav vykázaného dlhu obce a návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch bol zhodný so stavom vykázaným v účtovnej závierke. Správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch bola vykonaná kontrolou nadväznosti medzi hlavnou knihou, účtovnými výkazmi – súvaha a výkaz ziskov a strát (v prípade úhrady úrokov) a finančnými výkazmi. Kontrolné zistenia sú uvedené v časti 3.1 b) protokolu o výsledku kontroly.

Kontrolou správnosti vykazovania dlhodobých a krátkodobých záväzkov, charakteru návratných zdrojov financovania, v účtovnej závierke bolo zistené, že obec v rokoch 2012 a 2013 nevytvorila analytický účet podľa zostatkovej doby splatnosti dlhodobého úveru a úverov ŠFRB, nečlenila splátku istiny podľa zostatkovej doby splatnosti na dlhodobé a krátkodobé (v roku 2012 v celkovej sume 44 692,76 eur a v roku 2013 v sume 43 789,68 eur - Tabuľka č. 4 a č. 5), čím nekonala v súlade s § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a § 5 ods. 1 písm. c) postupov účtovania.

NKÚ SR zistil, že obec v súvahe k 31.12.2012 a k 31.12.2013 nevykázala na riadku 175 ako bežný bankový úver splátku istiny na rok 2013 a 2014 v sume po 8 400,00 eur a na riadku 155 ako bežnú splátku istiny úveru ŠFRB v sume 36 292,76 eur a 35 389,68 eur, čím nekonala v súlade s § 2 ods. 3 opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31, podľa ktorého bola obec povinná v účtovnej závierke (v súvahe), vykázat časť dlhodobých záväzkov, ktorých splatnosť nebola dlhšia ako jeden rok odo dňa, ku ktorému bola zostavená účtovná závierka, ako krátkodobé záväzky.

V účtovnej závierke za rok 2014 boli vytvorené analytické účty na splátku istiny podľa zostatkovej doby splatnosti na dlhodobé a krátkodobé, a to k účtu 461 Bankový úver v sume 22 680,00 eur a k účtu 479 Ostatné dlhodobé záväzky v sume 35 534,76 eur.

Nesprávne vykázanie dlhodobých záväzkov podľa doby splatnosti v súvahe za rok 2012 a 2013 bolo nad stanovenú významnosť 2 % z dlhodobých a krátkodobých záväzkov pre túto oblasť kontroly, ale neovplyvnilo celkovú výšku pasív.

Správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania bola preverená vo finančných výkazoch FIN 1- 04 resp. FIN 1 - 12, FIN 5 – 04 resp. FIN 6 – 04 a FIN 7 – 04.

Obec spracovala a predložila vyššie uvedené finančné výkazy k 31.12.2012 v zmysle opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely

hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF SR č. MF/20414/2007-31“). Finančné výkazy k 31.12.2013 a k 31.12.2014 boli spracované a predložené v súlade s opatrením MF SR č. MF/21513/2012-31.

NKÚ SR ďalej zhodnotil, či finančné výkazy v oblasti zverejnenia špecifických položiek pasív – návratných zdrojov financovania poskytovali správne a dostatočné informácie o skutočnom stave a ocenení záväzkov z poskytnutých zdrojov financovania.

Správnosť zostavenia finančného výkazu FIN 1 – 12 bola posúdená na základe významnosti nedostatkov, zistených v oblasti triedenia kapitálových príjmov, príjmových finančných operácií a bežných výdavkov, uvedených v časti 3.1 tohto protokolu. Nedostatky boli zistené v dôsledku nesprávneho triedenia bežných výdavkov v zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie v roku 2012 v dvoch prípadoch v sume 7 804,11 eur a v roku 2013 u kapitálových príjmov v dvoch prípadoch v sume 28 384,41 eur.

V oblasti príjmových finančných operácií a bežných výdavkov ich nesprávne triedenie v sume 36 188,52 eur bolo nad stanovenú 2 % významnosť a ovplyvnilo správnosť celkovej výšky príjmov finančných operácií, bežných výdavkov a výpočet výsledku rozpočtového hospodárenia podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolou správnosti vykazovania úverov, ako návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch bolo zistené, že obec vo výkaze FIN 6 – 04 za rok 2012 vykázala jednu položku – bankové úvery v sume 174 366,75 eur. Vo výkaze FIN 7 – 04 na riadku 7 Bankové úvery a výpomoci, vykázala sumu 595 006,33 eur (bankový úver a úver ŠFRB z roku 2012).

Vo finančnom výkaze FIN 6 – 04 v roku 2012 a FIN 5 – 04 v rokoch 2013 a 2014, podľa platnej metodiky v zmysle opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31 a opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31, mali byť ďalej rozpisované jednotlivé druhy dlhových nástrojov, t. j. okrem bankových úverov – uvedených vo výkaze v stĺpci „a“ so symbolom „BU“ (Bankové úvery) aj úvery so symbolom „SFRB“ (Úvery od štátneho fondu rozvoja bývania).

Obec v roku 2012 vo finančnom výkaze FIN 6 – 04 resp. FIN 5 – 04 za roky 2013 a 2014 neuviedla informácie o všetkých dlhových nástrojoch v sume 973 879,49 eur a za rok 2014 vo FIN 5 – 04 uviedla sumu bankového úveru vo výške 134 886,75 eur, t. j. nižšiu o 22 680,00 eur.

Vo FIN 7-04 o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií k 31.12.2012 obec vykázala na riadku 7 bankové úvery a výpomoci aj úver prijatý zo ŠFRB v sume 420 639,58 eur.

Správne vykázané informácie o dlhu obci vo výkaze FIN 6 – 04 a FIN 5 – 04 zistené kontrolou mali byť v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia nasledovné: rok 2012 v sume 1 148 246,24 eur, rok 2013 v sume 1 131 938,80 eur a rok 2014 v sume 1 088 149,12 eur.

Ďalej vo výkaze FIN 7 – 04 resp. FIN 6 – 04 na riadku 7 Bankové úvery a výpomoci mali byť správne vykázané informácie o bankových úveroch nasledovne: rok 2012 v sume 174 366,75 eur, v roku 2013 v sume 165 966,75 eur a v roku 2014 v sume 157 566,75 eur.

Kontrolou finančných výkazov bolo zistené, že obec finančné výkazy nevypracovala v súlade s § 1 ods. 1 a ods. 2 opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31 (rok 2012) a opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31 (rok 2013 a 2014), ktorými sa ustanovuje usporiadanie a obsahové vymedzenie informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy. Obsahové vymedzenie finančných výkazov ustanovujú vzory uvedené v prílohách opatrenia.

NKÚ SR odporúča, na základe zistených nedostatkov, venovať zvýšenú pozornosť obsahovej náplni jednotlivých finančných výkazov.

Kontrolné zistenie – nesprávne vykázaného úveru ŠFRB v roku 2012 bolo významné, pretože vysoko prekročilo hranicu významnosti 2 %. Údaje vo finančných výkazoch boli uvedené neúplne a neposkytovali správne údaje pre výpočet zadlženosti obce v zmysle rozpočtových pravidiel územnej samosprávy.

4 Dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia

NKÚ SR preveril schopnosť uhrádzať záväzky obce na základe vývoja záväzkov v období 2012 – 2014 a dodržania § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zo strany obce. Pre potreby uvedeného posúdenia bol na základe údajov súvahy k 31.12. príslušného roka spracovaný vývoj záväzkov v kontrolovanom období s uplatnením metodiky podľa riadku 4 finančného výkazu o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií FIN 7 – 04 k 31.12.2012, resp. FIN 6 – 04 k 31.12.2013 a k 31.12.2014.

Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za roky 2012 - 2014

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Záväzky spolu	1 317 655,47	1 253 202,80	1 164 904,89	0,95	0,93
z toho:					
- dlhodobé záväzky	683 835,03	1 051 675,81	947 107,21	1,54	0,90
- krátkodobé záväzky	38 814,11	35 560,24	60 230,93	0,92	1,69
- bankové úvery a výpomoci	595 006,33	165 966,75	157 566,75	0,28	0,95

Zdroj:

Súvaha Úč ROPO SFOV 1 – 01 za roky 2012 – 2014, FIN 7 – 04 za rok 2012, FIN 6 – 04 za roky 2013 a 2014

Najvýraznejší nárast záväzkov v sume 483 329,47 eur obec zaznamenala v roku 2012, keď index rastu dosiahol hodnotu 1,58 oproti predchádzajúcemu roku 2011. Stav záväzkov spolu v nasledujúcich medziročných obdobiach mierne klesal, keď index oproti predchádzajúcemu roku bol 0,95 v roku 2013 a 0,93 v roku 2014. V roku 2012 uvedený stav ovplyvnili záväzky z prijatého úveru zo ŠFRB na výstavbu 16 bytových jednotiek v sume 427 167,75 eur. Ďalej záväzky vyplývajúce z kúpnych zmlúv na obstaranie prislúchajúceho podielu na technologickom zariadení čističky odpadových vôd a výtlačného potrubia v rámci celoobecnej kanalizácie a nákup traktora v celkovej sume 112 452,37 eur. Pokles bankových úverov v roku 2013 s indexom 0,28 oproti roku 2012 bol spôsobený preúčtovaním úveru zo ŠFRB na účet ostatných dlhodobých záväzkov v súlade s postupmi účtovania v sume 420 639,58 eur.

Dlhodobé záväzky v období rokov 2012 – 2014 sa týkali hlavne záväzkov voči ŠFRB z úverov poskytnutých na výstavbu nájomných bytových domov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Krátkodobé záväzky dosiahli najvyššiu hodnotu v roku 2014 v sume 60 230,93 eur, a to z dôvodu vykázania časti dlhodobých záväzkov voči ŠFRB podľa zostatkovej doby splatnosti ako záväzkov krátkodobých a zaúčtovaných na účte ostatné záväzky v sume 35 534,76 eur.

Záväzky vyplývajúce z dodávateľských vzťahov boli v sume 6 567,77 eur (pokles o 15 275,37 eur) a záväzky voči zamestnancom predstavovali sumu 6 774,62 eur s indexom rastu 1,20 oproti predchádzajúcemu roku.

Obec v období rokov 2012 – 2014 neevidovala žiadne záväzky po lehote splatnosti, a teda nenastali podmienky pre zavedenie ozdravného režimu a nútenej správy v zmysle § 19 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V prípade záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, obec v kontrolovanom období splatila v stanovených termínoch všetky dohodnuté splátky istiny vrátane úrokov.

Ukazovatele celkového dlhu obce pre prijatie návratných zdrojov financovania mali v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia klesajúci trend, a to z 25,98 % na 18,85 %. Ukazovateľ ročných splátok návratných zdrojov financovania a skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka zaznamenal tiež pokles, a to zo 7,08 % na 6,62 %.

Nakoľko pomer dlhu a skutočne dosiahnutých bežných príjmov za predchádzajúci rok bol v kontrolovanom období pod stanovenou hranicou 60 % a suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila stanovenú hranicu 25 %, obec neprijala žiadne osobitné opatrenia na zníženie dlhu.

Pomerové ukazovatele pre prijatie návratných zdrojov financovania nevykazovali hraničné hodnoty ani hodnoty sa k nim blížiacie, a preto NKÚ SR neidentifikoval riziká súvisiace s uplatňovaním sprísnenej metodiky pre prijatie návratných zdrojov financovania účinnej od 01.01.2015, resp. od 01.01.2017 v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali 14.04.2015

Ing. Božena Duchoňová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Vladimíra Sládečková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený 27.04.2015

Rudolf Polák
starosta obce